

SÈRIE 6

L'exercici 1 és comú a les dues opcions

Exercici 1 (5 punts)

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa, amb els punts que corresponen a cada frase ben traduïda:

"[Si] les roques i els indrets deshabitats responen a la veu (0.5) [i] les bèsties es calmen gràcies al cant i s'aturen (0.5): nosaltres no seríem (serem) coneguts per la veu dels poetes? (1) Els habitants de Colofó diuen que Homer és ciutadà seu (1), els de Salaminen el reclamen (0.25), els d'Esmirna afirmen que és seu (0.75) i així fins i tot li han dedicat un temple a la ciutat (0.5); a més, molts altres lluiten entre si i se'l (s'ho) disputen (0.5)".

El principal criteri que s'aplicarà en la valoració serà que l'estudiant hagi reflectit amb coherència i cohesió el sentit general del text i el de cada una de les frases, encara que això vagi en detriment de la "literalitat" estricta.

Si l'alumne ha palesat el sentit d'una frase, el corrector no podrà baixar punts perquè la traducció no reflecteixi literalment cadascun dels elements gramaticals.

Sense oblidar aquesta primera premissa, es valorarà molt positivament la bona interpretació d'aquelles frases o construccions que tenen una dificultat o interès especials, ja sigui morfosintàctic o estilístic, que són:

- *nos non poetarum uoce moueamur*
- *Homerum Colophonii ciuem esse dicunt suum*

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals: 8, 9, 10, 11, 22, 23.

Exercici 2.

OPCIÓ A (0.5 per cada encert): 1a; 2 b.

Les respostes incorrectes són penalitzades.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 25 referit al punt 2.8 dels continguts conceptuals i al punt 4 del continguts procedimentals.

OPCIÓ B (0.25 per cada encert): 1a; 2b; 3b; 4c.

Les respostes incorrectes són penalitzades.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 9 referit al punt 2.3 dels continguts conceptuals.

Exercici 3

OPCIÓ A (0.5 per cada encert):

1. Finals del segle III dC.
2. El retrat de Diocleciana es justifica perquè fou qui instaurà el sistema de govern de la tetrarquia.
3. L'escultura número 1 es justifica perquè representa els tetrarques.
4. El mapa representa la divisió quadripartita de l'imperi que va fer Diocleciana.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 13 referit al punt 4.1 dels continguts conceptuals.

OPCIÓ B:

1. Es tracta del rapte de les sabines (0.5). Es refereix a Ròmul. (0.5)
2. Les número 1 i 3. (0.5)
3. En el cas de la primera il·lustració, el temple del fons, els vestits dels personatges, el casc que hi ha a terra en el primer pla, etc. En el cas de la tercera il·lustració, el temple i l'amfiteatre (arenas) del fons, el soldat amb cas de la dreta. (0.5)

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals 19 i 29 referits al punt 5.2 dels continguts conceptuals i el punt 7 dels continguts procedimentals.

Exercici 4 (2 punts)

Aquesta qüestió no ha de ser contestada exhaustivament, atès que l'examinand només disposa d'una hora i mitja per fer tot l'exercici. N'hi ha prou que respongui els petits indicis que se li ofereixen com a guia després de la pregunta. Es valorarà molt la correcció i l'adequació sintàctica.

El corrector valorarà negativament qualsevol resposta general que no s'adigui a la pregunta concreta, tot i que reflecteixi que l'estudiant té altres coneixements.

El corrector distribuirà els punts de la manera que s'indica a continuació, de forma que, si apareixen els conceptes en negreta o similars, atorgarà la màxima puntuació. Si l'examinand afegeix informacions complementàries que s'adiguin a l'enunciat de la pregunta, el corrector les tindrà en compte per arrodonir la qualificació.

OPCIÓ A:

1. **Les magistratures són els càrrecs individuals de govern de la república romana.** (0.5)
2. El fet que les magistratures **tenien una duració anual i que un individu no podia tornar a presentar-se a un mateix càrrec si no havia passat un període de temps determinat** (0.25). També ho impedia la col·legialitat, és dir el fet que **decisiones s'havien de prendre per consens** de tots els que exercien la magistratura (0.25).
3. Els ciutadans **eren tots els barons lliures o fills d'homes lliures o de lliberts que tenien una sèrie de drets dels quals careixia la resta de persones.** (0.5)
4. Sul·la, Pompeu, Cèsar, August. (0.5 per haver contestat, si més no, dos noms)

Si l'alumne ha indicat el nom d'alguna magistratura, o bé s'ha referit a algun dels drets concrets que tenien els ciutadans, o bé ha explicat quines accions va fer algun dels personatges del punt 4 en relació al que se li demanava, el corrector ho tindrà en compte.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 13 referit al punt 4.2 dels continguts conceptuals.

OPCIÓ B:

- **Virgili, Horaci i Ovidi** (0.25)
- **Virgili va conrear el gènere èpic; Horaci, la lírica; i Ovidi, l'elegia** (0.5). Si l'examinand esmenta la poesia bucòlica, i la poesia didàctica, referint-se a Virgili i a Ovidi i Virgili respectivament se li tindrà en compte.
- **L'èpica clàssica és un gènere poètic en què l'autor narra les gestes i les aventures d'un o de diferents herois compromesos en la consecució d'un objectiu sublim**, en el qual intervenen activament els déus. **La lírica és aquella poesia de caire íntim i personal que originàriament s'escrivia per ser cantada amb acompanyament de la lira i tractava temes de la vida quotidiana** - l'amor, l'amistat, el plaer de beure i de menjar, la fugacitat de la vida, etc.- **i temes de caire triomfal i commemoratiu** -la celebració d'una victòria, himnes al déus, himeneus, trenos, etc.
L'elegia és la poesia escrita en díctics en què l'autor expressa sentiments íntims lligats sovint a l'amor i, sobretot, al desamor, i a la tristesa i a la malenconia. (1 punt)
- Si l'examinand ha citat una obra de cadascun dels autors esmentats, se li atorgarà 0.25 punts.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 17 referit al punt 4.4 dels continguts conceptuals.

La qualificació parcial es podrà fraccionar en quarts de punts, sempre que la qualificació final s'arrodoneixi, a l'alta o a la baixa, d'acord amb la impressió general que tingui el corrector sobre l'examen.

SÈRIE 2**L'exercici 1 és comú a les dues opcions****Exercici 1 (5 punts)**

Tot i que la versió correcta del text pot adoptar formes distintes, donem la següent com a pauta orientativa, amb els punts que corresponen a cada frase ben traduïda:

"Els magistrats varen traslladar el fèretre de Cèsar al fòrum (0.5). De sobte dos homes que portaven dues javelines cadascú (0.75) hi varen calar foc amb unes teies enceses (0.75) i, de seguida, la multitud va amuntegar llenya seca (0.5). Aleshores els flautistes varen llançar el seu vestit al foc (0.5) i els legionaris les seves armes (0.5); fins i tot les matrones hi varen llençar els guarniments que duïen (1) i les bul·les i les togues pretextes dels seus fills (0.5)".

El principal criteri que s'aplicarà en la valoració serà que l'estudiant hagi reflectit amb coherència i cohesió el sentit general del text i el de cada una de les frases, encara que això vagi en detriment de la "literalitat" estricta.

Si l'alumne ha palesat el sentit d'una frase, el corrector no podrà baixar punts perquè la traducció no reflecteixi literalment cadascun dels elements gramaticals.

Sense oblidar aquesta primera premissa, es valorarà molt positivament la bona interpretació d'aquelles frases o construccions que tenen una dificultat o interès especials, ja sigui morfosintàctic o estilístic, que són:

- *duo homines bina iacula gestantes.*

- *legionarii arma sua.*

- *matronae etiam ornamenta sua (...) et liberorum bullas atque praetextas.*

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals: 8, 9, 10, 11, 22, 23.

Exercici 2 (0.25 per cada encert)

OPCIÓ A: *magistratus lectum deferentes; ab hominibus bina iacula gestantibus; turba circumstans; cereo ardenti /(-te) .*

En aquest exercici s'avaluen els objectius terminals 9 i 25 referits al punt 2.8 dels continguts conceptuals i al punt 4 del continguts procedimentals.

OPCIÓ B: *ea; eae; eius; eis.*

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 9 referit al punt 2.3 dels continguts conceptuals.

Exercici 3 (0.5 per cada encert global. No es pot fraccionar en puntuacions més petites)**OPCIÓ A:**

1. Falsa, perquè Eneas no va fundar Roma.
2. Veritable.
3. Veritable.
4. Fals, perquè l'imperi oriental va continuar existint (fins el 1453).

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminals 13 referit al punt 4. 1 dels continguts conceptuals.

OPCIÓ B:

1. Falta / falta
2. Moble / mueble (no és vàlid mòbil, mòvil)
3. Algú, algun / algún, alguno (n'hi ha prou amb una forma de cada sèrie. No és vàlid alguien)
4. Agulla / aguja.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 7 referit al punt 1. 4 dels continguts conceptuals

Exercici 4 (2 punts)

Aquesta qüestió no ha de ser contestada exhaustivament, atès que l'examinand només disposa d'una hora i mitja per fer tot l'exercici. N'hi ha prou que respongui amb precisió les qüestions que se li ofereixen com a guia en l'enunciat de la pregunta. Es valorarà molt la correcció i l'adequació sintàctica.

El corrector valorarà negativament qualsevol resposta general que no s'adigui a la pregunta concreta, tot i que reflecteixi que l'estudiant té altres coneixements.

El corrector distribuirà els punts de la manera que s'indica a continuació, de forma que, si apareixen els conceptes en negreta o similars, atorgarà la màxima puntuació. Si l'examinand afegeix informacions complementàries que s'adiguin a l'enunciat de la pregunta, el corrector les tindrà en compte per arrodonir la qualificació.

OPCIÓ A:

- La família romana tenia una **estructura patriarcal i la formaven el pare (pater familias), la mare (mater familias), els fills i les filles, les esposes dels fills, els fills i les filles dels fills, etc. En un sentit ampli s'entenia per família tots aquells que habitaven sota un mateix sostre, inclosos els esclaus.** (0.75)

- El pater familias era el **cap de la casa i tenia poder absolut sobre tots els membres de la família**, poder que es traduïa en l'exercici d'alguns drets com el de vendre els fills, el de poder decidir sobre la vida i la mort d'ells, el de posseir en exclusiva béns patrimonials, etc. (0.25)

- La vida de la dona romana sempre estava **en funció dels barons i legalment mai no podia emancipar-se.** (0.5)

- Pel que fa a la darrera qüestió, les referències correctes a qualsevol dels temes insinuats o bé a d'altres que hi tinguin relació es qualificarà amb 0.5 punts.

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 15 referit als punts 4.2 i 4.3 dels continguts conceptuals.

OPCIÓ B:

- Tots els personatges representats pertanyen a la història de **Roma del segle I aC.** (0.25)

- El mapa número 1, en el qual hi ha representat el riu Rubicó, evoca **el pas d'aquest riu per part de Cèsar, acció que va donar inici a la guerra civil entre ell i Pompeu** (0.25). És aquí on Cèsar va pronunciar els famosos mots: *Alea iacta est*. El mapa número 2 evoca la **importància de la ciutat d'Ilerda en aquesta guerra civil**, ja que hi va tenir lloc una de les campanyes principals en la qual va resultar vencedor Cèsar (0.25).

- **Cleòpatra fou reina d'Egipte i mantingué una relació amorosa amb Cèsar** i, després de la mort d'aquest, amb Marc Antoni. **Ambdós foren vençuts per Octavià August** a la batalla d'Acci (0.25).

- **Marc Antoni fou un dels hereus polítics de Juli Cèsar** i un dels membres del senat que no va participar en el seu assassinat. Va formar **el segon triumvirat amb Lèpid i Octavià August** (0.25).

- **Octavià August era parent de Cèsar** -nét de la seva germana- i **fou un dels hereus polítics del general** (0.25).

- **Cneu Pompeu el Gran fou rival polític de Juli Cèsar**, tot i que es va casar amb la seva filla Júlia i **va formar el primer triumvirat amb ell, juntament amb Cras**, en un intent d'evitar la guerra civil (0.5).

En aquest exercici s'avalua l'objectiu terminal 13 referit al punt 4. 2 dels continguts conceptuals i al punt 8 dels continguts procedimentals.

La qualificació parcial es podrà fraccionar en quarts de punts, sempre que la qualificació final s'arrodoneixi, a l'alta o a la baixa, d'acord amb la impressió general que tingui el corrector sobre l'examen.